

Toiminimi — helppo pyörittää, kevyt hallinto

Oletko oman alasi osaaja, jonka tekeminen perustuu omaan työpanokseen? Sinun ei tarvitse liikkua työn perässä ja sinulla on pienet kustannukset – olet ehkä parturi, jolla on edullinen vuokratuoli, parit sakset ja tehokas fööni?

Toiminimi soveltuu yritykseen, jonka liikevaihto on maltillista. Jos tarvetta ei ole isoille lainoille, suurille varastoille, kalliille koneille eikä monimutkaiselle verosuunnittelulle, toiminimi on helppo, halpa ja nopea yhtiömuoto. Olet henkilökohtaisesti vastuussa kaikista sitoumuksista viime kädessä koko omaisuudellasi, mutta jos riskit ovat pieniä, ei suurta huolta pitäisi olla.

► *Kenelle sopii: Yrittäjälle, jonka toiminta on hyvin pienimuotoista.*

Kommandiittiyhtiö — kevyt hallinto, sijoittaja mukana

Jos toiminta on edelleen oman työpanoksen varassa, mutta yrittäjä haluaa mukaan sijoittajan, voi kommandiittiyhtiö (Ky) olla hyvä vaihtoehto. Kommandiittiyhtiö voi myös tehdä nimissään oikeustoimia, kuten tehdä sopimuksia ja olla asianosaisena viranomaisten kanssa asioidessa. Ky on osakeyhtiötä helpompi perustaa ja kevyt hallinnoida. Ky:ssä tarvitaan vähintään kaksi yhtiömiestä, joista toinen on vastuunalainen, toinen äänetön yhtiömies. Vastuunalaiselta yhtiömieheltä sijoitukseksi riittää oma työpanos, äänettömältä vaaditaan rahallinen panostus. Ky voi olla luonteva yhtiömuoto, jos yritys on pienehkö ja äänetön yhtiömies löytyy esimerkiksi perheenjäsenistä. Vastuunalainen yhtiömies on vastuussa yhtiön veloista koko omaisuudellaan ja äänetön yhtiömies vain sijoittamallaan panoksella.

► *Kenelle ky sopii: Yrittäjälle, joka haluaa mukaan sijoittajan.*

Avoin yhtiö — vaatii keskinäistä luottamusta

Lähellä Ky:tä on avoin yhtiö eli Ay. Siinä on vähintään kaksi yhtiömiestä, joilla molemmilla on oikeus hoitaa yhtiön asioita itsenäisesti. Jokainen vastaa yhtiön nimissä tehdyistä sitoumuksista yhteisvastuullisesti – esimerkiksi velka voidaan periä kokonaisuudessaan yhdeltä yhtiömieheltä. Ay:n perustamista kannattaakin harkita äärimmäisen tarkkaan. Ellei yhtiömiesten nimenkirjoitusoikeutta ole rajoitettu, on yhtiömiesten luotettava toisiinsa täysin. Sama pätee myös kommandiittiyhtiöön: kannattaa miettiä, ottaako yhtiöön useamman kuin yhden vastuunalaisen yhtiömiehen.

► *Kenelle ay sopii: Kun haluat jakaa yhtiötoiminnan vastuut yhtiökumppanien kanssa.*

Osakeyhtiö — selkeä vaihtoehto, rajoitettu riski

Osakeyhtiö on hyvä vaihtoehto suurimmassa osassa tapauksista. Se on selkeä tapa järjestää yritystoiminta, ja muista yhtiövaihtoehtoista se eroaa henkilökohtaisen vastuun puuttumisella – yrittäjä ei ole henkilökohtaisesti vastuussa esimerkiksi osakeyhtiön veloista, jollei ole taannut niitä omaisuudellaan. Osakeyhtiön voi perustaa myös yksi henkilö, tosin tällöin tarvitaan aina myös varajäsen hallitukseen. Jos osakkaita on useampia, jokainen on kuitenkin vastuussa vain omien sijoitustensa verran.

Osakeyhtiön perustaminen voi olla järkevää erityisesti silloin, kun on tehtävä suuria investointeja tai yhtiöön on tulossa useampia omistajia, jotka työllistyvät yritykseen. Myös rahoittajat voivat vaatia laajemmassa toiminnassa yhtiömuodoksi osakeyhtiötä. Osakeyhtiö sopii hyvin myös pienille yrityksille. Pientä hallinnollista taakkaa tulee yhtiökokouksesta ja hallituksen pöytäkirjoista, mutta näissä voi pyytää apua esimerkiksi tilitoimistolta.

► *Kenelle oy sopii: Yrittäjälle, joka haluaa pitää vaihtoehdot avoimina. Osakeyhtiö mahdollistaa monenlaisten järjestelyjen tekemisen.*

Mitä maksaa yrityksen perustamisilmoitus?

Tmi	75 € (sähköinen ilmoitus) tai 110 € (paperilomake)
Ay/Ky	240 € (perustaminen toistaiseksi mahdollista vain paperilomakkeella)
Oy	330 € (sähköinen ilmoitus) tai 380 € (paperilomake) sekä osakepääoma vähintään 2 500 €.

Apua oikean yritysmuodon pohtimiseen

Muista, että yrityksen perustamiseen liittyviä asioita ei tarvitse pohtia yksin. Maksutonta ja luottamuksellista neuvontaa saa uusyrityskeskuksista tai kuntien yrityspalvelupisteistä. Näitä palveluita kannattaa käyttää hyväksi: voit pallotella ideaasi asiantuntijan kanssa ja saada rahanarvoisia käytännön vinkkejä, mitä kannattaa huomioida yritystä perustaessa ja toimintaa pyörittäessä. Henkilökohtaisen nettotulon kannalta valitulla yhtiömuodolla voi olla suurikin merkitys.

Yritysmuodot ja vastuut

Yritystoimintaa aloitettaessa tärkeä ratkaisu on yritysmuodon valinta. Yrityksen tulevan toiminnan luonne vaikuttaa olennaisesti yritysmuodon valintaan.

Myös pääoman tarpeella sekä yrityksen perustamiseen ja toimintaan osallistuvien henkilöiden lukumäärällä on oma merkityksensä. Osakeyhtiö, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja toiminimi ovat verotuksellisesti kaikki jossain määrin eri asemassa.

Yrityksen perustamiseen liittyvät toimet ja ilmoitusvelvollisuudet vaihtelevat perustettavan yrityksen yhtiömuodon mukaan. Kaikki elinkeinonharjoittajat ovat kuitenkin velvollisia tekemään perustamisilmoituksen.

Mikäli perustettavan yrityksen elinkeinotoiminta on luvan- tai ilmoituksenvaraista pitää elinkeinotoiminnan harjoittamiselle hakea toimilupa tai tehdä ilmoitus ennen toiminnan aloittamista. Tietoa yrityksen perustamiseen on saatavilla patentti- ja rekisterihallitukselta.

Yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimen perustaminen

Toiminimen perustamiseen ei tarvita erillistä perustamisasiakirjaa, pelkkä ilmoitus kaupparekisteriin riittää. Yksityinen elinkeinonharjoittaja tekee kaikki sitoumuksensa ja solmii sopimukset omalla nimellään.

Avoin yhtiö

Avoin yhtiö syntyy, kun kaksi tai useampi yhtiömies sopii elinkeinon harjoittamisesta yhteisen tarkoituksen saavuttamiseksi.

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön on aina tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin.

Ilmoitus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista. Vuoden 2016 alettua avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö syntyvät rekisteröimisellä. Jos perustamisesta on sovittu aikaisemmin eikä yhtiötä ole vielä rekisteröity, liittyy asiaan siirtymäsäännös.

Yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa yhtiösopimuksen allekirjoittamisesta tai yhtiön perustaminen raukeaa.

Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö perustetaan kirjallisella sopimuksella, jonka allekirjoittavat kaikki osakkaat. Sopimus on lähes samanlainen kuin avoimessa yhtiössä. Lisämääräykset koskevat äänettömän yhtiömiehen panosta ja tälle maksettavaa voitto-osuutta.

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön on aina tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin.

Ilmoitus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista. Vuoden 2016 alettua avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö syntyvät rekisteröimisellä. Jos perustamisesta on sovittu aikaisemmin eikä yhtiötä ole vielä rekisteröity, liittyy asiaan siirtymäsäännös.

Yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa yhtiösopimuksen allekirjoittamisesta tai yhtiön perustaminen raukeaa.

Osakeyhtiö

Osakeyhtiö perustetaan siten, että osakkeenomistajat tekevät kirjallisen perustamissopimuksen ja allekirjoittavat sen. Allekirjoituksella osakkeenomistaja merkitsee perustamissopimuksesta ilmenevän määrän osakkeita.

Osuuskunta

Osuuskunnan voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö, yhteisö, säätiö tai muu oikeushenkilö. Perustajat liittyvät samalla osuuskunnan jäseneksi.

Franchising

Franchising-yritykset ovat ketjuyrityksiä, joissa yrittäjä pyörittää yhtä yksikköä valmiin toimintakonseptin mukaisesti.